

Subordinazioaren kontra, euskara elkarteetatik

Julen Arexolaleiba
2009-01-23 Bilbo
Euskara Elkarten Topagunea

Iragana gogoan: teoria

- ▶ 1.– Jose Mari Sanchez Carrion, *Txepetx*:
 - (In)formazioa energia dela frogatu ahal izan dugu.
 - Euskara elkarteok *Un Futuro Para Nuestro Pasado* liburuko ideiek balio izan digutela esan ohi dugu.
 - Zer dio *Txepetxek* berak, baina?

“Por mucho que se hable de nueva dinámica, debo reconocer que en el País Vasco esto no se ha producido hasta ahora en unidad local alguna”

“Entre la tormenta y el tormento que produce pasar por la experiencia de darlo todo de buena fe y verse puesto en entredicho por aquellos que viven a costa de lo que tú les estás ofreciendo”

“Síndrome de esterilidad en el que la habían sumido los contactos previos infructuosos”

“Cualquier persona que enseñe mi teoría lo hace bajo su responsabilidad o irresponsabilidad”

Ta zer ez da berdin?!

Guk badakigu ideiek ondorioak dituztela. Baina eragin soziala izan dezaten, beharrezkoa zaie har ditzan besteko heldutasuna duen gizarte-gorputz bat aurkitzea.

Nik uste dut Euskaldun Herrian badaudela kondizio bereziak euskararen desafioari aurre egiteko, eta horrela, bere existentzia eta giza historian protagonismoa berreskuratzeko.

(Txepetx)

Jazten

aldizkaria

Birikto bagara jantzi beharra dantxagutiko

ARRASATE 1990ko abendua. 300 Pta. / Zorabala

AED - Arrasate Enkaltalen Draxta

“Un futuro para nuestro pasado”

liburuaren
aurkezpena

Euzkara
Euzkara ez du
Birikto inauterri,
Birikto ez du
Ez du gabiago
Cebalga

J. A. Arzoz

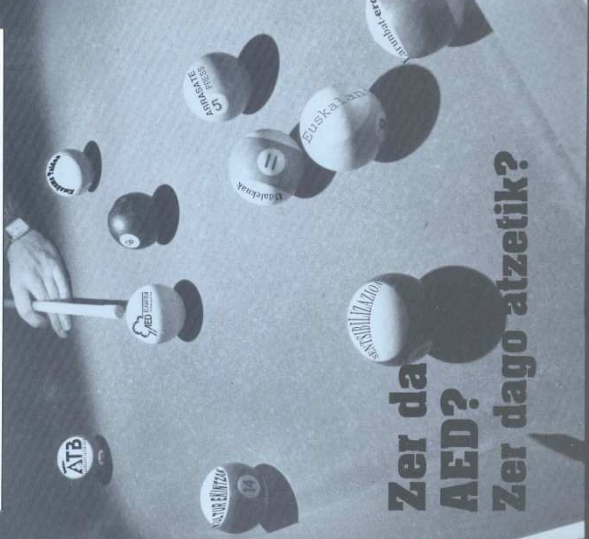
Jazten

aldizkaria

Birikto bagara jantzi beharra dantxagutiko

ARRASATE 1990ko abendua. 300 Pta.

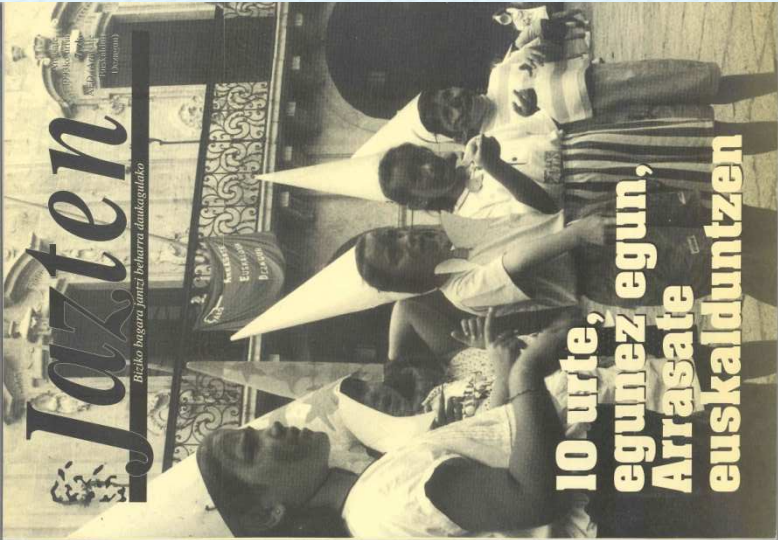
AED - Arrasate Enkaltalen Draxta

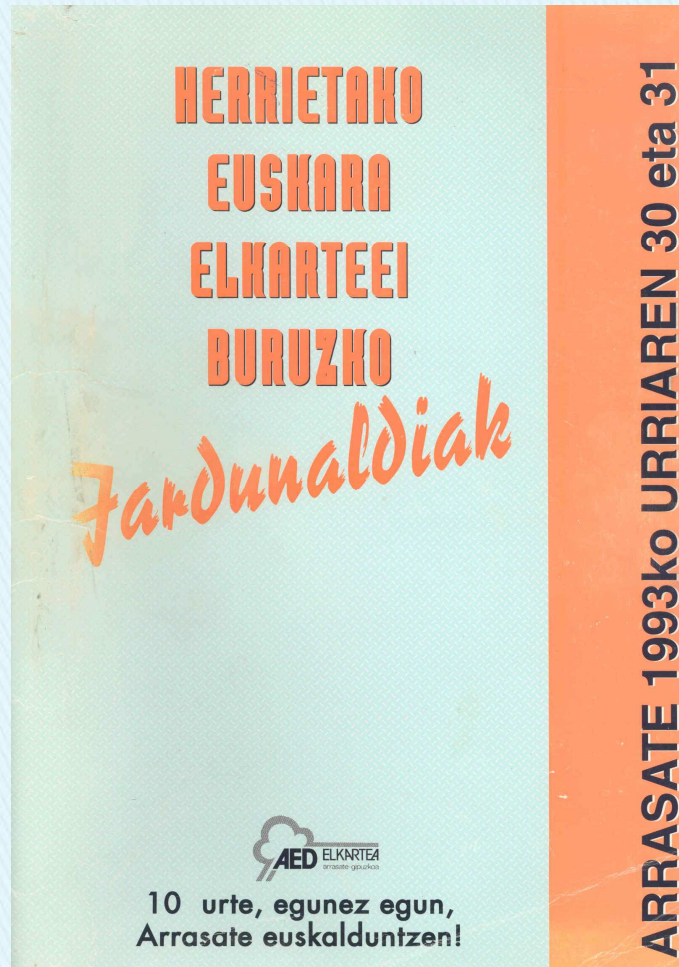
**Zer da
AED?
Zer dago atzetik?**

Jazten

Birikto bagara jantzi beharra dantxagutiko

**10 urte, egun,
Arrasate
euskalduntzen**

Galdera: *Euskara elkarteak eta adorez eta atseginez mintegiak hartu-emanik ba al dute?*

Erantzuna: *Ezelakorik ez!* ulertu (ge)nuen.

KRAKKKKK!

Ideien logika bati jarraitu
VS

Roilo gutxiago eta zerbitzu gehiago

AHAZTU (NK)
AHAZTU N-NI)
Ez zait ahaztu, baina
ahaztu dut

Zer daukat nik, orain eta hemen, Txepetxi –i esateko:

El paisaje y el paisanaje de este país sigue como siempre, tal vez peor!; baina horixe daukagu, halakoxe ezdeusak gara, malkenospese. Eta hementxe jarraitu nahi dugu, halere, adorez eta atseginez , ahal dela!

Norberak bizitzaldi bakarra, bizialdiz bizialdi. Euskarak berak ere bizitzaldi bakarra, gutako guztion bizitzaldiak batuta.

Nire bizitzaldi bakarraren bizialdietan beti izango zaitut gogoan. Irakatsi eta erakutsi didazunagatik ibili eta erabili egingo zaitut, ezinbestean: Ahaztuko zaizkit batzuk, berrikasi beharko ditugu beste zenbait, baina ez dut ahaztu nahi zuri esker nire baitan bizi dudana. Bajo mi responsabilidad.

Eskerrik asko, 23 urte horiengatik. Zinez eta minez, milesker! Oroimenak badu oroiminetik ere! Zaindu edonon zarela ere, eta ea furgonetakadak betetzen dituzun. Guk, laguntzarrok, hemen jarraitzen dugu, seiscientosean. Egingo (ge)nizuke lekutxo, zilarrezko ezteiak inoiz ospatzekotan; bai gustora egin ere!

HIZKUNTZA

HIZKUNTZA KOMUNITATEA

HIZTUNA

I HARDUERA ESPARRUAK

LEHENTASUNEN TAULA

0: eraginik ez
 -: lehentasunik ez
 1: lehentasun
 2: lehentasun

		ADMINIS-TRAZIOA		IRAKAS-KUNTZA		LAN MUNDUA		KOMUNIKA-BIDEAK		GIZARTE ZERBITZ.		KULTUR MUNDUA		AISIALDIA		FAMILIA		LAGUNARTEA			
		M	Ez	Er	M	Ez	Er	M	Ez	Er	M	Ez	Er	M	Ez	Er	M	Ez	Er		
G	HAURRAK	D	-	0	-	0	0	0	-	-	-	1	1	1	1	2	2	2	-	-	
		B	-	0	-	0	0	0	-	-	-	1	1	1	1	2	2	-	-	-	
		A	-	0	0	0	0	0	-	-	-	1	-	-	1	1	2	-	-	-	
		AB/BA	1	-	2	2	1	1	-	1	-	-	2	-	2	1	-	1	2	1	2
I	GAZTEAK	A	2	1	-	-	-	-	1	-	-	2	1	-	1	1	-	-	1	-	
		B	-	1	2	2	1	-	-	-	-	-	-	1	2	1	-	-	2	1	2
		Ø	-	0	0	2	1	-	-	0	0	0	1	0	0	-	0	0	1	0	0
		AB/BA	1	-	2	1	1	-	-	1	-	-	2	-	2	-	1	2	-	2	1
U	HELDUAK	A	2	1	-	-	-	-	1	-	-	2	1	-	-	1	1	-	2	1	2
		B	-	1	2	1	1	-	-	-	-	-	2	1	-	-	2	1	-	2	2
		Ø	-	0	0	1	1	-	-	0	0	0	1	0	0	-	0	2	1	1	-
		AB/BA	1	-	1	0	0	0	0	1	-	-	1	-	1	-	1	-	1	1	-
L	ADINE-KOAK	A	-	0	0	0	0	0	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
		B	-	0	0	0	0	0	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Ø	-	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		AB/BA	1	-	1	0	0	0	0	1	-	-	1	-	1	-	1	-	1	1	-
T	Ø	A	-	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		B	-	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Ø	-	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		AB/BA	1	-	1	0	0	0	0	1	-	-	1	-	1	-	1	-	1	1	-

1.go axioma: BEHARRA

1.go axioma: BEHARRA

Hiztunok linguistikoki osatzeko dugun beharra
=
Hizkuntzek geure bidez osatzeko duten beharra

2.axioma: ERANTZUKIZUNA

Estatu baten barruan minorizatu
dagoen hizkuntza komunitate baten
biziberritzeko *itxaropena ezin da*
estatuaren ekimenean egon (ezta
gobernu aldaketa baldin badago ere).

Bidea, lehenik eta behin,
komunitatearen konpaktazioa da.

3.axioma: BERDINTASUNA

Bizinahia duen hizkuntz komunitate bat mehatxatua badago, bertako hiztunen zeregina ezezik, estatu bateko hiritarren eta munduko gizateriaren intereseko ere bada komunitate hau normaltzea, bide hau azken batean giza garapenaren norabide berean baitoa.

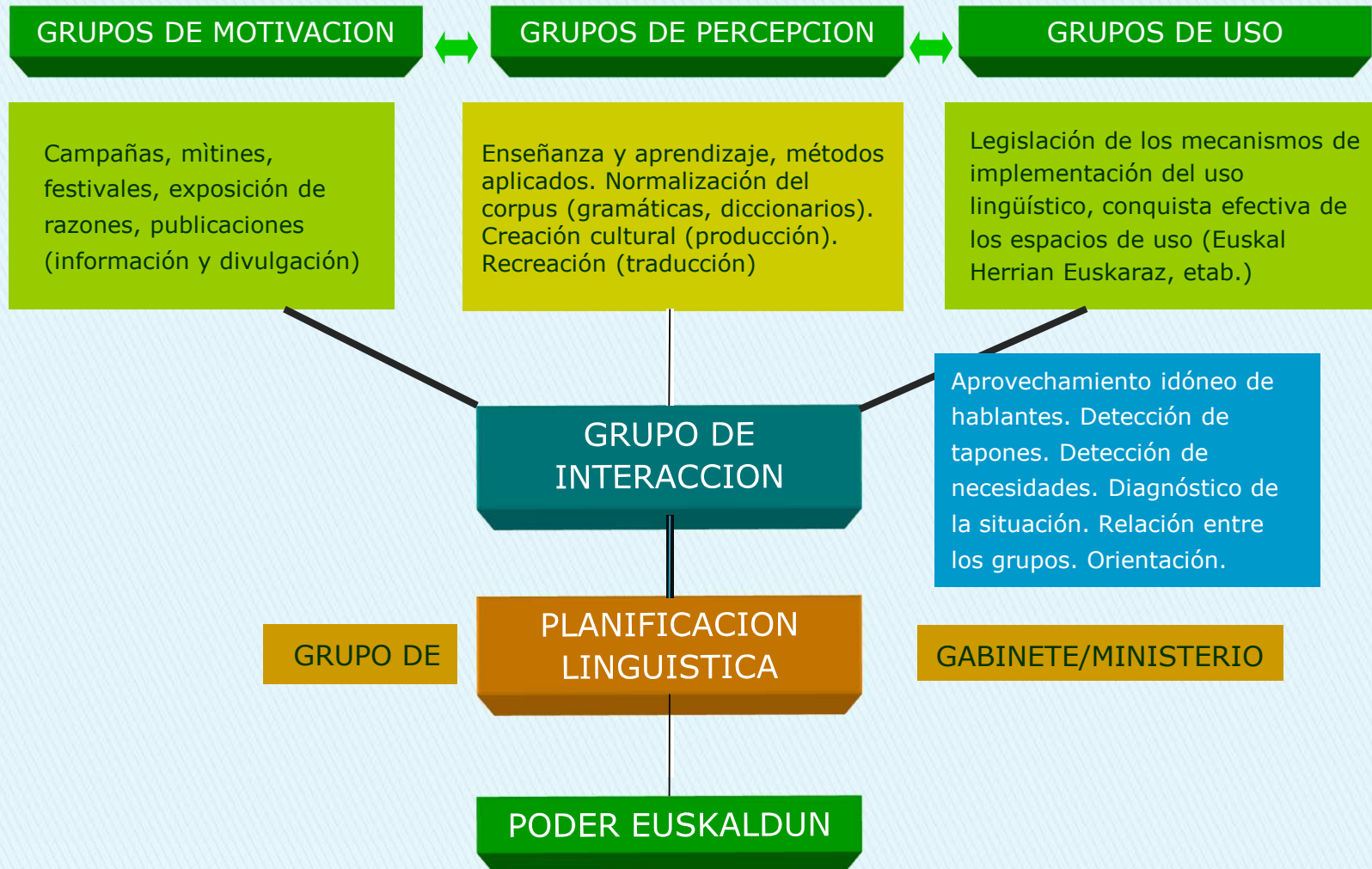
Haustura Tentsioa
Haustura Tentsioa

**ESPAZIO
SINBOLIKOAREN
NUKLEARIZAZIOA**

AB

BA

DIAGRAMA DE LA ARTICULACION DE LA COMUNIDAD LINGUISTICA

Nola berreskuratzen da?

Babes legala
Babes legala

Botere linguistikoaren birbanaketa

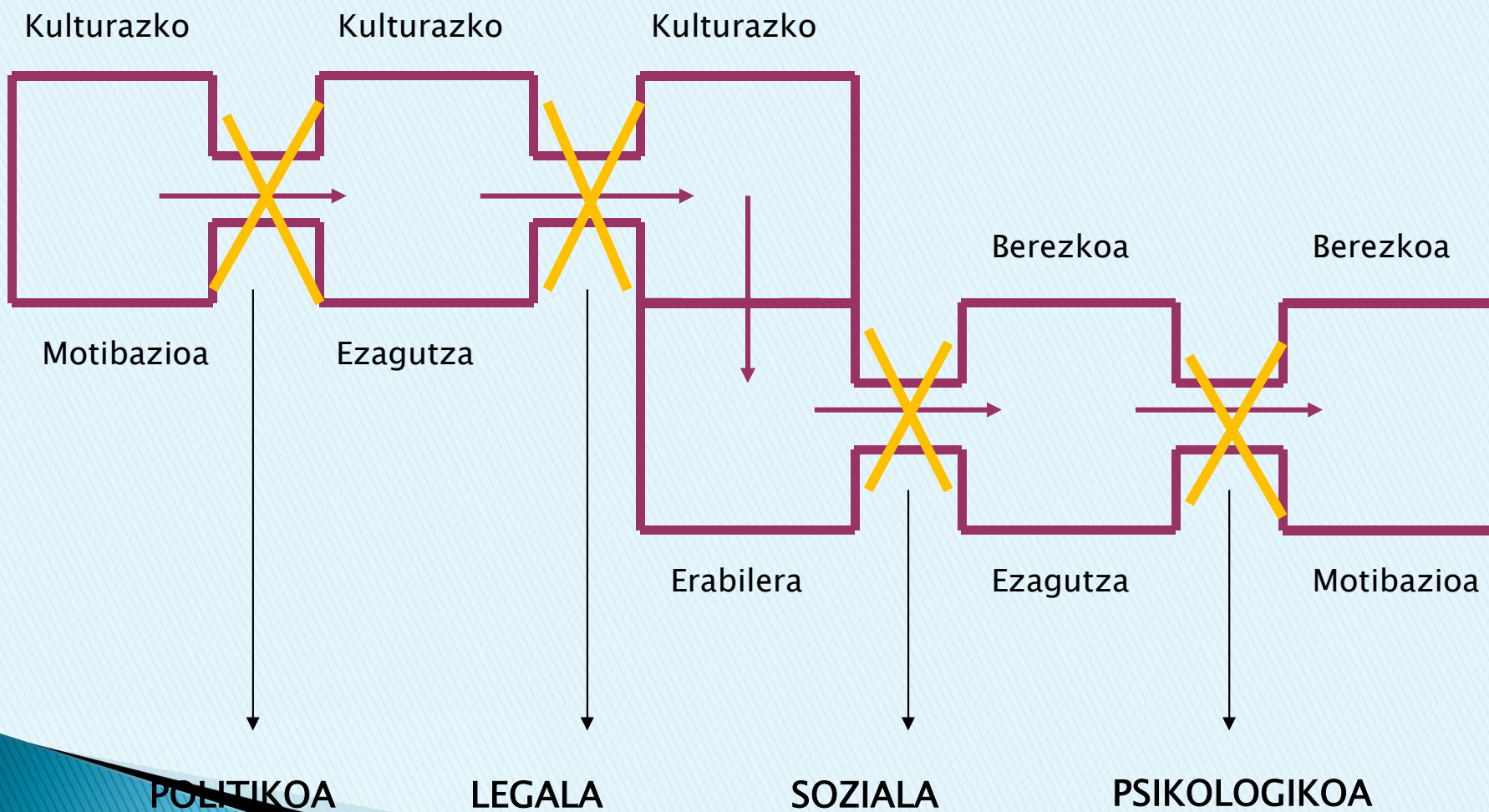

Botere politikoak
botere linguistikoari
erantzun

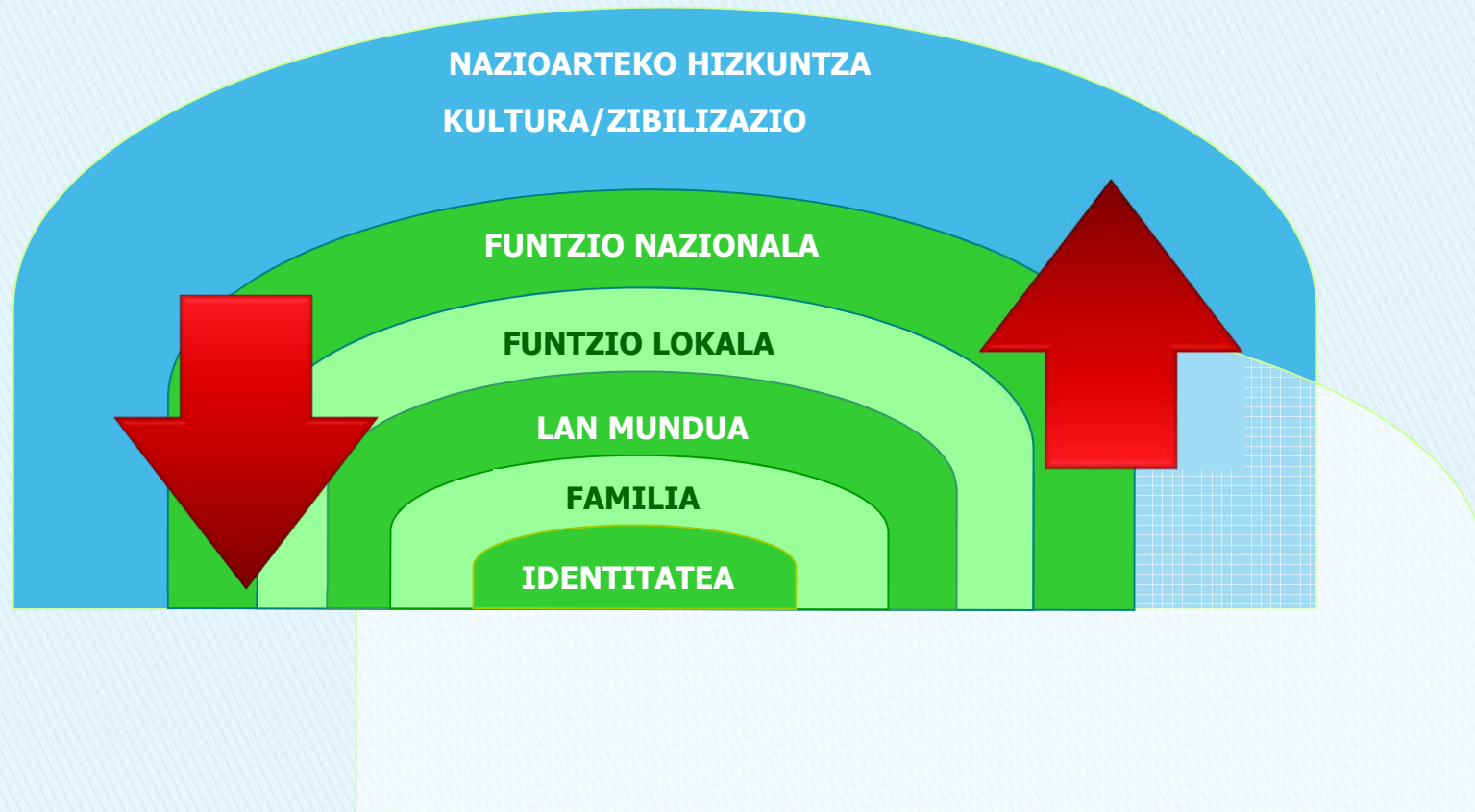
Hiztun taldeen
ugaritzea
barrutik kanpora

Talde bakoitzak bere
funtzioa ulertu eta bere
gain hartzen du

HAUSTURA TENTSIOA BEHAR DEN MODUAN BIDERATZEA ERAGOZTEN DUTEN TAPAGAILUAK

Barrurantz eta kanporantz e(ra)gin behar? Ala barrurantz bakarrik?

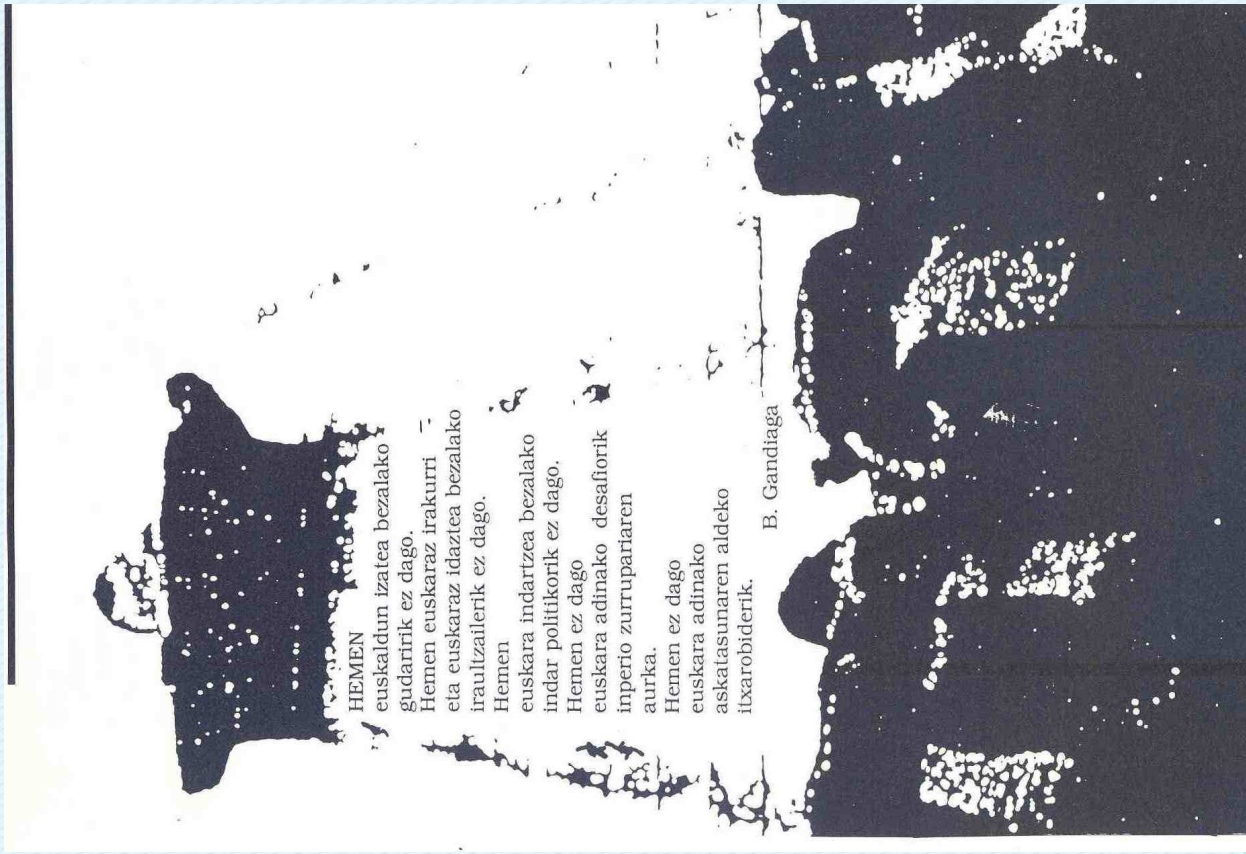

Inmanencia

- ▶ Atsegina
- ▶ Samurtasuna
- ▶ Amaren sua
- ▶ Asertibitatea
- ▶ Erantzunkizuna
- ▶ Jaia
- ▶ Sormena
- ▶ ...

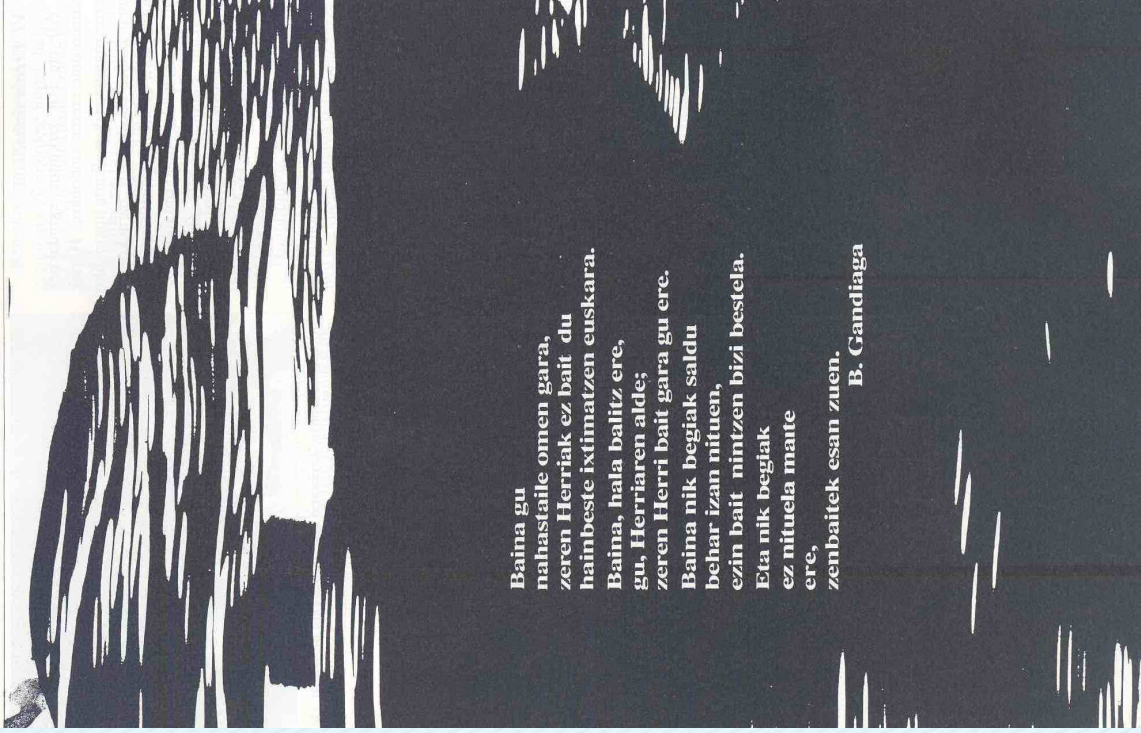
Extracción

- ▶ Adorea
- ▶ Zorroztasuna
- ▶ Aitaren etxea
- ▶ Intsumisioa
- ▶ Eskubideak
- ▶ Aldarrikapena
- ▶ Zabalkundea
- ▶ ...

HEMIEN
euskaldun izatea bezalako
gudarik ez dago.
Hemen euskaraz irakurri
eia euskaraz idaztea bezalako
iraultzaierik ez dago.
Hemen
euskara indartzea bezalako
indar politikorik ez dago.
Hemen ez dago
euskara adinako desafiorik
inperio zurrupariaren
aurka.
Hemen ez dago
euskara adinako
askatasunaren aldeko
itxarobiderik.

B. Gandiaga

Baina gu
nahastaille omen gara,
zeren Herriak ez bait du
hainbeste ixtimatzen euskara.

Baina, hala balitz ere,
gu, Herriaren alde;
zeren Herri bait gara gu ere.

Baina nik begiak saldu
behar izan nituen,
ezin bait nintzen bizi bestela.

Eta nik begiak
ez nituela mante
ere,
zenbaitek esan zuen.

B. Gandiaga

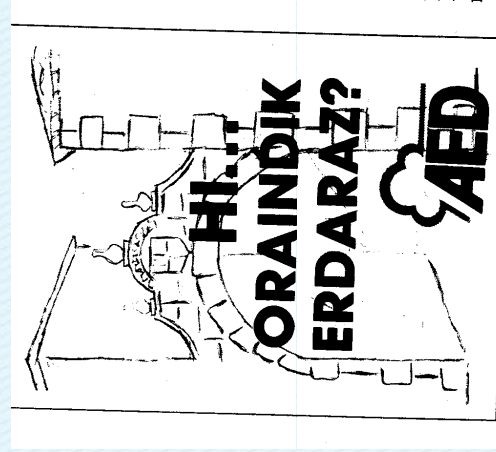
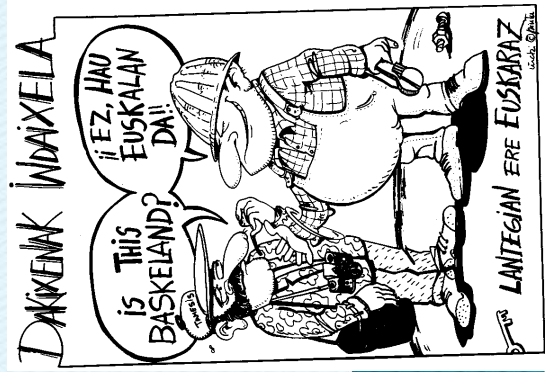
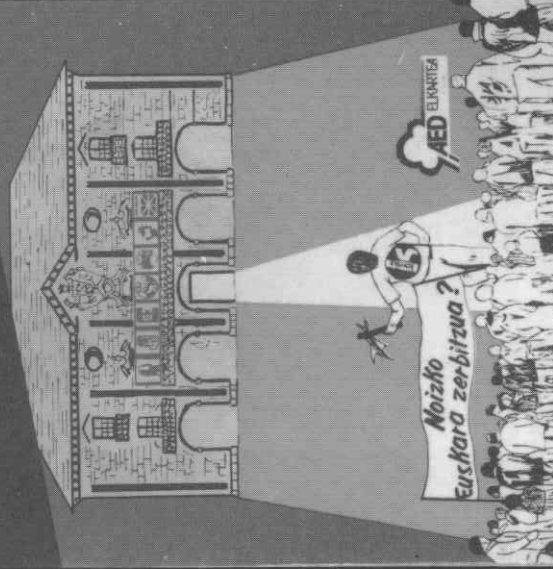

talde politikook entzun
Arrasate Euskaldun Dezagun

“Euskara salbatzeko da beharrezkoa, Udaltzorde on bat indar haundikoa, ondoan gabinete talde teknikoa, eta iriki herrian euskaldun txokoa, ez uste dana ere danikan nahikoa”

Patxi Goikolea

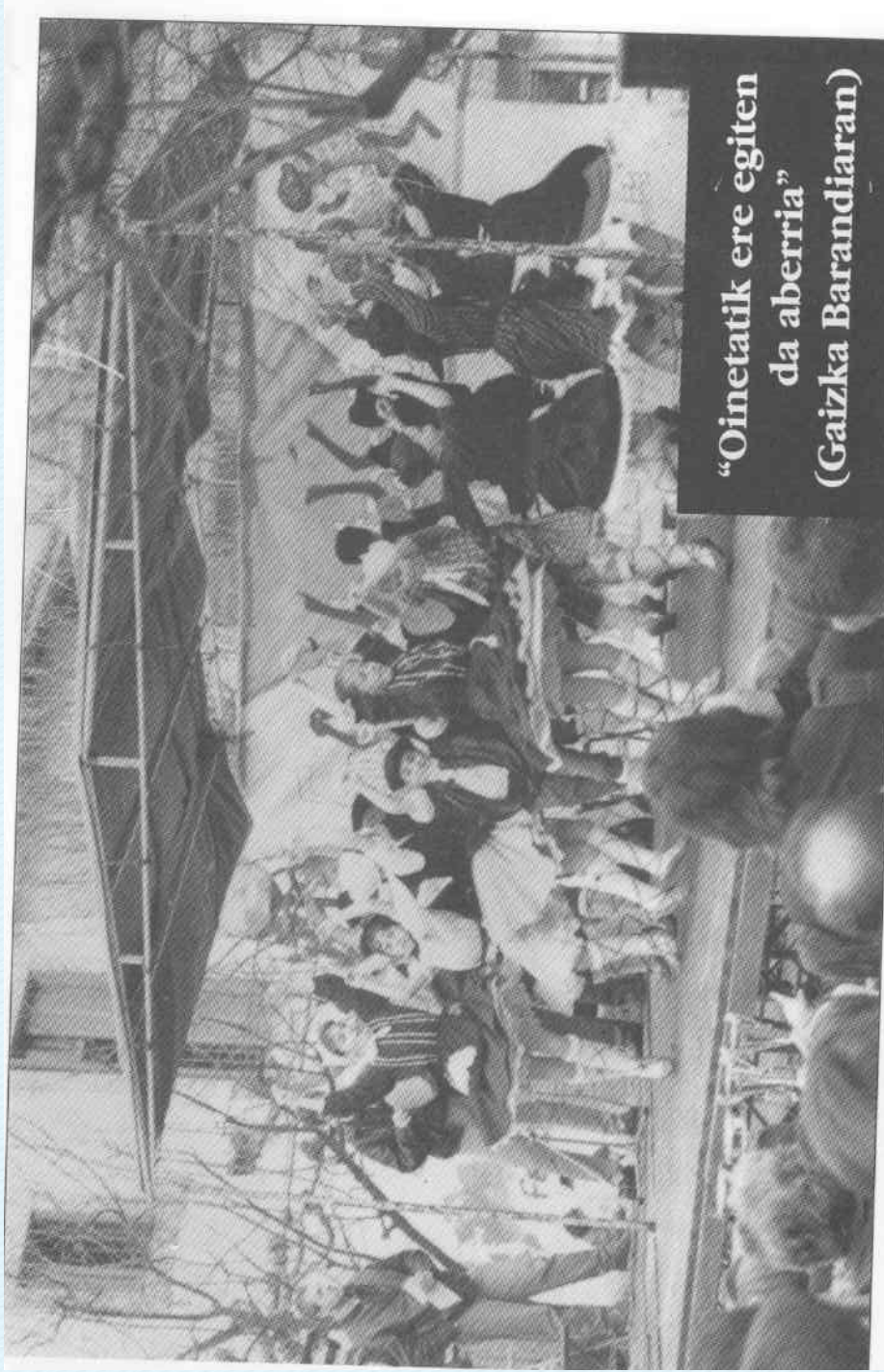

Luzaroan atera behar izango dugu oraindik ere?

Atalataikoan ikusi al du inork inoiz inor triste?

**Zoriontsuak al zarete euskara elkarteetako langileok?
Kausitzen al duzue maitasunik
sikiera, zuen elkarteetako bazkideengandik?**

**“Oinetatik ere egiten
da aberria”
(Gaizka Barandiaran)**

Diskurtso sozio-ideologikoak

- ▶ 1) ADAPTAZIOA: Egokitzen joatea: moldatu eta integratu beharra
- ▶ 2) EZINTASUNA: Gauza asko daude aldatzeko, baina ezer gutxi egin dezakegu
- ▶ 3) ITXAROPENA: Gauza asko daude egiteko. Funtsezkoena, giza-baloreak transmititzea gure bizimodua hobetzeko
- ▶ 4.- AURKAKOTASUNA: Antolatzea eta borrokatzea: aurre egin eta elkarbizitzarako beste espazio batzuk sortu

- ▶ Nondik nora gabilta gu, zein diskurtsorekin, Euskara Elkartean? Baikor ala ezkor?

- ▶ Zeintzuk dira perspektibak aurrera begira?
 - Erromantikoagoa izatetik instrumentalagoa izatera?!
 - Politikoagoa izatetik pasiboagoa izatera?!
 - Gizartearen partaidetza aktiboagoa izatetik pasiboagoa izatera?!
 - Mugimendu militanteagoa izatetik profesionalagoa izatera?!
 - Erakunde publikoei aurre egitetik elkarlanean aritzeko joera?!
 - Mugimendu izatetik enpresako jardun-ereduekin aritzeko joera?!

Guk egiten duguna egin ahal du udal batek, adibidez, beste enpresa baten zerbitzuak kontratatuta? Zerk bereizten gaitu? Zerbaitek bereizi behar al gaitu?

Zein eratako barne-komunikazioa daukagu gure bazkideekin? Zenbatero jartzen gara beraiekin hartu-emanetan? Kantuan egiten al dugu elkarrekin?

Martxan jarri ditugun zerbitzu horiek guztiek elkar aberasten eta osatzen al dute? Ez ote gabilta, “nor bere arloan, nahikoa lan!”?

Noren araberako adostasuna lortu nahi dugu?

- ▶ **Subordinazioan, txintxoak izaten jarraituko dugu, beti.**
 - Tele 5ri boikota, adibidez, zergatik ez?
 - 20.000 bazkide ez gara, ba?
- ▶ **Koordinazioan, geurez jokatzeko ikasiko dugu!**
 - Fagorren katalogoak euskaraz ere jar ditzaten, adibidez...
- ▶ **Supraordinazioan, hobeto biziko gara geure espazio hegemonikoak osatu ahala.**
 - Noiz ahaleginduko gara, adibidez, erdaldunei geure mezua helarazten geure komunikabideetatik?

Axun
Aierbe

Fernado
Muniozguren

Iribarreak eta
txaloak
biondako!